

Дем'яненко Н.М. - доктор педагогічних наук,
професор
nat77demyanenko@gmail.com

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Герогогіка (освітня геронтологія)»

I. Основна мета дисципліни надання знань у сфері педагогіки старіння, формування вмінь та компетентностей щодо передпенсійного, пенсійного виховання, освіти людей похилого віку, сприяння їх адаптації в суспільстві, самоосвіті та саморозвитку цієї категорії населення.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. ОПП «Педагогіка вищої школи» (магістратура)
Поглиблена підготовка за спеціальністю

III. Програмні результати навчання

Після опанування навчальної дисципліни студенти набувають знання про закономірності й особливості процесів старіння і старості людини, адаптації та набуття нею нового соціального статусу; про соціобіологічні, психологічні передумови збереження здоров'я та реалізації можливостей людини похилого віку на рівнях формальної, неформальної та інформальної освіти; про особливості спілкування з людьми похилого віку, герогогічні технології, специфіку професійної підготовки герогогів. Ці знання формують компетентності: загальні – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до міжособистісної взаємодії; спеціальні – здатність до критичного осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань; розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти; застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки; управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

IV. Короткий зміст дисципліни

Модуль 1. Місце і роль людини похилого віку в суспільстві.
Модуль 2. Сутність і зміст педагогіки старіння і старості.
Модуль 3. Герогогіка. Освіта та самоосвіта людей похилого віку.

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни

Кафедра педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова
Дем'яненко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор

VI. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання дисципліни

На вивчення дисципліни відводиться 90 год. (3 кредити ЄКТС), з яких лекційних – 8 год., семінарських – 6 год, самостійної роботи – 76 год.
Навчальна дисципліна викладається у III семестрі.

VII. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни

1. Дем'яненко Н.М. Герогогіка в соціокультурному і науковому вимірах. *Історико-педагогічні студії: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2020. Випуск 13-14. С. 7-12.
2. Дем'яненко Н.М. Герогогіка: предметно-наукове поле та напрями інституціоналізації. *Вища освіта України*. 2021. № 3(82). С. 59-66.
3. Дем'яненко Н.М. Герогогіка в концепції ціложиттєвої освіти. Освіта дорослих в умовах невизначеності: залучення, мотивація, тенденції: матеріали XX Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 11 лют. 2022 р. / М-во освіти і науки України, Ін-т вищої освіти НАПН України, Харк. гуманітарний ун-т «Нар. укр. акад.» [та ін.; редкол.: К.В. Астахова (голов. ред.) та ін.]. Харків: Вид-во НУА, 2022. (*Інтелектуальний потенціал суспільства в умовах перманентних соціальних змін: шляхи збереження й розвитку*). С. 96-99.
4. Дем'яненко Н.М. Ідея освіти впродовж життя у світовому освітньому просторі (1949-2010). *Рідна школа*. 2011. № 1-2. С. 49-53.
5. Дем'яненко Н.М. Модель Інституту освіти людей похилого віку. *Неформальна та інформальна освіта як ресурс розвитку особистості*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 22 травня 2020 р. К.: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2020. С. 30-34.
6. Дем'яненко Наталія. Освітня геронтологія: інтегрований проект. *Освіта*. 2019. № 3-4 (5853-5854), 23-30 січня. С. 3.
7. Дем'яненко Н.М. «Освітня геронтологія» у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова. *Освіта і суспільство*. Всеукраїнська газета. Виходить за підтримки НАПН України. 2019, червень. № 6 (15). С. 8.
8. Дем'яненко Н.М. Основи педагогічної геронтології. Глосарій. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. 128 с.
9. Дем'яненко Наталія, Чаграк Наталія. Освітня геронтологія: проект Положення і Програми Інституту освіти людей третього віку. *Рідна школа*. 2019. № 1. С. 67-73.
10. Дем'яненко Н.М., Чаграк Н.І. Положення про Інститут освіти людей третього віку. *Історико-педагогічні студії: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2018. Випуск 11-12. С. 76-82.
11. Дзюба Т.М. Коваленко О.Г. Психологія дорослості з основами геронтопсихології: Навч. посіб.; за ред. В.Ф.Моргуна. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 264 с.
12. Довідник для людей літнього віку / за ред. В.В. Чайковської, Л.А. Стаднюка. Тернопіль, 2010.
13. Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи : монографія / За заг. ред. акад. Н.Г. Ничкало, акад. І.Ф. Прокопенка. Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих імені І. Зязюна НАПН України, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 546 с.
14. Lifelong learning: trends, challenges, prospects: the collective monograph / edited by N. Demyanenko, V. Benera. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 366 p

VIII. Система оцінювання **Поточний контроль:** групові, індивідуальні тьюторіали (індивідуально-пошукові завдання, наукові реферати, ессе, творчі роботи), модульні тести, комплексні контрольні роботи.
Підсумковий контроль: залік у III семестрі.
